

**UCHWAŁA NR XXVIII/140/2012
RADY MIEJSKIEJ W SŁAWNIE**

z dnia 19 grudnia 2012 r.

**w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony
Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2013-2017**

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 roku Nr 142 poz. 1591, Dz. U. z 2002r, Nr 23 poz. 220, Nr 62 poz. 558, Nr 113 poz.984, Nr 153 poz. 1271, Nr 214 poz. 1806, Dz. U. z 2003r, Nr 80, poz. 717, Nr 162 poz. 1568, Dz. U. z 2004r. Nr 102 poz. 1055, Nr 116 poz. 1203, Nr 167 poz. 1759, Dz. U. z 2005r. Nr 172 poz. 1441, Nr 175 poz. 1457, Dz. U. z 2006r. Nr 17 poz. 128, Nr 181 poz. 1337, Dz. U. z 2007r. Nr 48 poz. 327, Nr 138 poz. 947, Nr 173 poz. 1218, Dz. U. z 2008r. Nr 180 poz. 1111, Nr 223 poz. 1458, Dz. U. z 2009r. Nr 52 poz. 420, Nr 157 poz. 1241, Dz. U. z 2010r. Nr 28 poz. 142, poz. 146, Nr 40, poz. 230 i Nr 106, poz. 675 oraz z 2011 r. Nr 21, poz. 113 i Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777, Nr 149 poz. 887, Nr 217, poz. 1281, z 2012 r. poz. 567) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, Dz. U. z 2009r. Nr 206, poz. 1588, Dz. U. z 2010r. Nr 28, poz. 146 i Nr 125, poz. 842 oraz z 2011r. Nr 149, poz. 887) Rada Miejska w Sławnie o uchwała, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2013-2017, stanowiący załącznik nr 1 do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Sławno oraz Kierownikowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**MIEJSKI PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2013 – 2017**

I. WPROWADZENIE

Problem przemocy w rodzinie był do niedawna w Polsce tematem marginalizowanym i przemilczanym. Jednakże w ostatnim czasie poprzez ujawnianie drastycznych przypadków przemocy domowej, media spowodowały zainteresowanie się problemem oraz podjęcie działań odpowiednich służb. Okazało się, że przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zdiagnozowania, który wymaga podjęcia szerokich, dobrze zorganizowanych i zaplanowanych na wiele lat interdyscyplinarnych działań, kierowanych do ofiar, jak i świadków oraz sprawców przemocy domowej.

Przeciwdziałanie przemocy domowej i pomoc ofiarom winno być przedmiotem świadomych, profesjonalnych i skoordynowanych działań zaradczych. Odpowiednie regulacje prawne i motywacja do pomagania nie czynią ich jeszcze skutecznymi. Istotną rolę odgrywają, bowiem przekonania, bariery, emocje i zjawiska zachodzące w psychice zarówno osób doświadczających przemocy, jak i pomagających. Konieczne jest także podejmowanie działań reprezentantów wielu służb. Muszą oni działać razem, szybko informować się o potrzebie pomocy ofierze przemocy oraz wspierać wzajemnie.

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2013 -2017 jest skierowany do lokalnej społeczności miasta Sławno, do wszystkich tych, którzy na co dzień są świadkami przemocy, doznają przemocy lub też ją stosują, jest również skierowany do różnego rodzaju służb społecznych, instytucji czy organizacji

pozarządowych, które w swojej działalności spotykają się z problemem przemocy domowej. Program ten ma charakter profilaktyczny i edukacyjny, jednym z jego celów jest zmiana funkcjonujących w naszej świadomości mitów i stereotypów na temat przemocy w rodzinie. Szczególnie tych mitów i stereotypów, które służą, jako argument do stosowania przemocy lub też do jej usprawiedliwiania, ukrywania, maskowania i bagatelizowania, np. „przemoc w rodzinie to prywatna sprawa i nikt nie powinien się wtrącać”, „przemoc zdarza się tylko w rodzinach z marginesu społecznego”, „przemoc ma miejsce tylko wtedy, gdy są widoczne ślady na ciele ofiary”, „jeśli ktoś jest bity, to znaczy, że na to zasłużył” itp. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.), w art. 2 pkt 2 definiuje przemoc w rodzinie jako „jednorazowe albo powtarzające się, umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Wyróżnia się kilka rodzajów przemocy, które mają swoje charakterystyczne wyznaczniki, ale też wiele elementów wspólnych. Każda forma przemocy powoduje ból, cierpienie, zawsze narusza prawa i dobra osobiste ofiary i jest intencjonalna. Przemoc w rodzinie ogranicza się do czterech

podstawowych rodzajów. Jest to przemoc fizyczna, przemoc psychiczna, przemoc seksualna i przemoc ekonomiczna. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Przemoc fizyczna	Przemoc psychiczna	Przemoc seksualna	Przemoc ekonomiczna
-popychanie -odpychanie -obezwładnianie - przytrzymywanie - policzkowanie - szczypanie - kopanie - duszenie - bicie otwartą ręką i pięściami - bicie przedmiotami - parzenie - polewanie substancjami żrącymi - użycie bron - porzucanie w niebezpiecznej okolicy - nieudzielenie koniecznej pomocy, itp.	- wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia - narzucanie własnych poglądów - karanie poprzez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku - stała krytyka - wmawianie choroby psychicznej - izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami) - domaganie się posłuszeństwa - ograniczanie snu i pożywienia - degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie) - stosowanie gróźb itp.	- wymuszanie pożycia seksualnego - wymuszanie nieakceptowane pieśszcot i praktyk seksualnych - wymuszanie seksu z osobami trzecimi - sadystyczne formy współżycia seksualnego - demonstrowanie zazdrości - krytyka zachowań seksualnych kobiety	- odbieranie zarobionych pieniędzy - uniemożliwienie podjęcia pracy zarobkowej - niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny

Miejski Program powstał na podstawie diagnozy środowiska przedstawionej w Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych miasta Sławno na lata 2011 – 2016. Założenia programu są zgodne z misją samorządu lokalnego w sprawie rozwiązywania problemów społecznych. Program został przygotowany na podstawie celów strategicznych i szczegółowych zawartych w strategii.

W programie uwzględnia się zasady określone w:

- 1) ustawie z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (j.t. Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 ze zm.),
- 2) ustawie z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
- 3) ustawie z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (j.t. Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.).

II. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W MIEŚCIE SŁAWNO

Z danych ewidencji ludności (stan na grudzień 2011 r.) wynika, że w mieście Sławno zamieszkuje 12825 mieszkańców, z czego 50,25% stanowią kobiety. Dominującą grupą wiekową są mieszkańcy w wieku produkcyjnym, tj. kobiety między 18 a 60 rokiem życia oraz mężczyźni między 18 a 65 rokiem życia – 8357 osób. Szczegółowe dane dotyczące struktury wiekowej przedstawia tabela.

TABELA 2. Struktura wiekowa mieszkańców miasta Sławno w 2011r.

Przedział wieku	Liczba ogółem
0-17 lat	2305
18-60 lat (kobiety)	4094
18-65 lat (mężczyźni)	4263
61 lat i więcej (kobiety)	1565
66 lat i więcej (mężczyźni)	598
RAZEM	12825

Z danych Komendy Powiatowej Policji w Sławnie Rewir Dzielnicowych w Sławnie (stan na grudzień 2011 r.) wynika że z każdym rokiem wzrasta liczba przeprowadzanych interwencji domowych w związku z przemocą.

W 2010 roku przeprowadzono 671 interwencji domowych, a w 2011 roku policjanci interweniowali 1017 razy.

Wśród podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie w 2010 roku objęto pomocą 10 rodzin (45 osób) z uwagi na występującą przemoc, w 2011 roku wsparcia z tego tytułu udzielono 3 rodzinom (19 osobom).

W rejestrach Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2010 roku figurowało 21 osób zgłoszonych przez członków rodziny, pracowników socjalnych, policję, prokuraturę oraz inne osoby celem rozpoczęcia procedury zobowiązania do leczenia uzależnienia od alkoholu, natomiast w 2011 roku 15 osób.

III. PROGRAM

1. Adresatami programu są:

- a) rodziny i osoby dotknięte bezpośrednio zjawiskiem przemocy,
- b) rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy,
- c) przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą.

2. Głównym celem programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w przemoc w rodzinie.

3. Do szczegółowych celów i zadań programu zalicza się:

3.1. Systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie

Zadanie 1: Zbieranie informacji dotyczących skali występowania zjawiska przemocy w rodzinie na terenie miasta Sławno.

Dane pozyskiwane będą między innymi z:

- a) Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- b) Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- c) Policji,
- d) Sądu,
- e) Placówek służby zdrowia,
- f) Szkół i Placówek opiekuńczo – wychowawczych.

3.2. Koordynacja działań pomocowych lokalnych podmiotów

Zadanie 1: Prowadzenie Zespołu Interdyscyplinarnego – w celu szybkiego i skutecznego podejmowania działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa oraz zatrzymania przemocy w rodzinie, a także planowanie i realizacja działań pomocowych na podstawie diagnozy potrzeb.

Zadania Zespołu:

- a) kompleksowa pomoc rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy, przyjmowanie zgłoszeń dotyczących przemocy domowej i uruchamianie procedur mających na celu powstrzymanie przemocy,
- b) wypracowanie procedur interwencji kryzysowej wobec ofiar i sprawców przemocy oraz opracowanie adekwatnej strategii postępowania,
- c) kierowanie ofiar i sprawców przemocy do odpowiednich specjalistów,
- d) monitorowanie sytuacji w rodzinach, w których dochodzi do przemocy, a w szczególności uruchamianie współpracy między różnymi instytucjami pomocowymi,
- e) zbieranie materiałów dowodowych oraz systematyczna realizacja procedury przeciwdziałania przemocy w rodzinie „Niebieskiej Karty”,
- f) gromadzenie informacji na temat instytucji udzielających pomocy rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy domowej,
- g) analiza wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu składanych do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pod kątem związku między nadużywaniem alkoholu a stosowaniem przemocy,
- h) występowanie z zawiadomieniami do prokuratury o podejrzeniu popełnienia czynów określonych w art. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,

Zadanie 2: Poszerzenie poradnictwa specjalistycznego w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – w celu wsparcia prawnego i psychologicznego.

- a) zapewnienie i stosowanie do zdiagnozowanych potrzeb różnorodnych form pomocy i wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc,
- b) udzielanie poradnictwa, konsultacji, pomocy socjalnej,
- c) udzielenie wsparcia emocjonalnego,
- d) udzielenie wsparcia psychologicznego i prawnego,
- e) gromadzenie i udostępnienie informacji o instytucjach i organizacjach udzielających pomocy osobom dotkniętym zjawiskiem przemocy,
- f) gromadzenie i udostępnienie informacji o instytucjach i organizacjach realizujących programy terapeutyczno – korekcyjne wobec sprawców przemocy.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- a) liczba porad udzielonych ofiarom przemocy,
- b) liczba sprawców przemocy objętych działaniami terapeutycznymi,
- c) liczba rodzin objętych działaniami pomocowymi.

3.3. Systematyczna edukacja środowiska lokalnego

Zadanie 1: Przygotowanie i udostępnienie materiałów o charakterze informacyjnym i edukacyjnym – w celu ułatwienia dostępu do podstawowych informacji z zakresu

przeciwdziałania przemocy oraz podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców miasta na temat przemocy domowej. Realizacja zadania poprzez:

- a) utworzenie gablot informacyjnych w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sławnie, szkołach i placówkach opieki zdrowotnej oraz systematyczne aktualizowanie umieszczanych tam informacji,
- b) wydawanie i rozpowszechnianie broszur i ulotek dotyczących zjawiska przemocy,
- c) publikowanie w Informatorze Urzędu Miasta „Ratusz” informacji o lokalnym systemie pomocy i wsparciu osób uwikłanych w zjawisko przemocy domowej,
- d) rozpowszechnianie w lokalnym środowisku programów profilaktycznych, udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadanie 2. Promowanie efektywnych sposobów rozwiązywania konfliktów w rodzinie oraz sposobów radzenia sobie z agresją i złością – w celu nabycia umiejętności rozwiązywania konfliktów oraz radzenia sobie z agresją.

Realizacja zadania wobec:

- a) dzieci i młodzieży – poprzez prowadzenie zajęć edukacyjno – wychowawczych w szkołach i świetlicach środowiskowych,
- b) przeprowadzenie szkolnych programów profilaktyki przemocy, wspieranie aktywnych form spędzania czasu wolnego promujących zachowania bez agresji,
- c) dorosłych – poprzez poradnictwo w trakcie edukacji przedmałżeńskiej, konsultacje z psychologiem.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- a) liczba utworzonych gablot informacyjnych,
- b) liczba rozpowszechnionych materiałów o charakterze informacyjno - edukacyjnym,
- c) liczba publikacji w Informatorze Urzędu Miasta „Ratusz”,
- d) liczba zrealizowanych programów profilaktycznych,
- e) liczba zrealizowanych form aktywnego spędzania czasu wolnego,
- f) liczba udzielonych porad psychologicznych i prawnych.

3.4. Systematyczna edukacja przedstawicieli różnych grup zawodowych

stykających się z problematyką przemocy w rodzinie.

Zadanie 1 : organizacja i dofinansowanie szkoleń, warsztatów i konferencji doskonalących umiejętności osób pomagających – w celu podniesienia poziomu wiedzy różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy, w tym profesjonalne przygotowanie poszczególnych grup do realizacji działań pomocowych.

Realizacja zadania:

- a) gromadzenie informacji dotyczących potrzeb szkoleniowych w sprawie zjawiska przemocy domowej,
- b) pozyskiwanie różnych ofert szkoleniowych z zakresu przeciwdziałania przemocy,
- c) finansowanie udziału w szkoleniach i konferencjach organizowanych dla osób i grup zawodowych bezpośrednio związanych z problematyką przemocy domowej.

Wskaźniki realizacji celu:

- a) liczba przeszkolonych osób,
- b) liczba sfinansowanych szkoleń.

3.5. Oddziaływania na sprawców przemocy.

Zadanie 1: kierowanie i motywowanie osób do uczestnictwa w organizowanych przez powiat programach edukacyjno - korekcyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- a) liczba osób uczestniczących w programie.

IV. WSPÓŁPRACA W REALIZACJI PROGRAMU

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie jest zadaniem złożonym. Żadna instytucja, czy też specjalista działając wyłącznie samodzielnie nie jest w stanie efektywnie zainterweniować w sytuacji przemocy oraz skutecznie pomóc osobom jej doświadczającym. Konieczne jest zaangażowanie i współpraca wielu podmiotów.

Przy realizacji niniejszego programu współpracować będą niżej wymienione podmioty.

- a) Urząd Miasta,
- b) Miejska Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sławnie,
- c) Szkoły i placówki opiekuńczo - wychowawcze,
- d) Policja,
- e) Sąd Rejonowy,
- f) Organizacje pozarządowe,
- g) Kościół katolicki,

Koordynatorem programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie .

V. OCZEKIWANE EFEKTY PROGRAMU:

- a) spadek liczby przypadków występowania przemocy w rodzinie,
- b) zmiana postaw społecznych wobec przemocy w rodzinie,
- c) podwyższenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie,
- d) zwiększenie dostępności profesjonalnej pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie,
- e) zwiększenie skuteczności oddziaływania na sprawców przemocy w rodzinie,
- f) zmniejszenie skutków psychologicznych wynikających z przemocy w rodzinie,
- g) zwiększenie poczucia bezpieczeństwa członków rodzin doświadczających przemocy w rodzinie,
- h) nabycie umiejętności asertywnych zachowań przez osoby i rodziny dotknięte bądź zagrożone zjawiskiem przemocy domowej.

VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Zadania Programu finansowane będą:

- a) w ramach budżetów własnych jednostek realizujących niniejszy program,
- b) z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- c) ze źródeł zewnętrznych.

VII. MONITORING

Realizacja zadań wynikających z Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2013-2017 poddawana będzie systematycznej kontroli prowadzonej przez Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie.

Po zakończeniu każdego roku kalendarzowego sporządzane będzie sprawozdanie z realizacji Programu.

Zebrane informacje, wraz z analizą jakościową oraz sugestiami dotyczącymi potrzeb i ewentualnych zmian w obszarze pomocy ofiarom przemocy, stanowiąc będą znaczącą część materiałów gromadzonych na potrzeby prowadzenia ewaluacji Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Miasta Sławno.

Uzasadnienie

Uchwalenie Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie wynika z zapisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 2 pkt 1 przedmiotowej ustawy do zadań własnych gminy należy w szczególności opracowanie i realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie jest programem wieloletnim. Zakłada podejmowanie kompleksowych działań ukierunkowanych zarówno na ochronę ofiar przemocy, jak i na edukowanie osób stosujących przemoc i korygowanie agresywnych postaw i zachowań.

Realizacja założonych celów odbywać się będzie w oparciu o diagnozę problemu i jego lokalnych uwarunkowań w drodze budowania i udoskonalenia współpracy pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Odbiorcami programu są rodziny doznające przemocy domowej i zagrożone przemocą, społeczność lokalna i jednostki odpowiedzialne za przeciwdziałanie przemocy domowej.

Realizatorami programu są instytucje i organizacje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W związku z powyższym podjęcie powyższej uchwały jest uzasadnione.